

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 19 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651, z późn. zm.) projekt planu ochrony dla rezerwatu przyrody sporządza regionalny dyrektor ochrony środowiska lub zarządzający rezerwatem albo sprawujący nadzór nad rezerwatem, po uzgodnieniu z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.

Na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy o ochronie przyrody regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan ochrony dla rezerwatu przyrody w terminie 6 miesięcy od dnia otrzymania projektu planu.

Zgodnie z art. 20 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody plan ochrony rezerwatu przyrody w części pokrywającej się z obszarem Natura 2000 powinien uwzględniać zakres planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 albo zakres planu ochrony dla obszaru Natura 2000.

Rezerwat przyrody „Luboń Wielki” o powierzchni 35,24 ha, został utworzony na mocy rozporządzenia Wojewody Małopolskiego Nr 9/04 z dnia 28 kwietnia 2004 r. (Dz. Urz. Woj. Małopol. Nr 95, poz. 1335) w sprawie uznania za rezerwat przyrody. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ze względów przyrodniczych, krajobrazowych i naukowych całości osuwiska fliszowego z bogactwem form geologicznych oraz naturalnych drzewostanów bukowych i bukowo-jodłowych. Rezerwat położony jest na terenie gminy Mszana Dolna, w powiecie limanowskim, w województwie małopolskim. Północna granica rezerwatu pokrywa się z granicą Gmin Mszana Dolna i Lubień; zachodnia granica rezerwatu pokrywa się z granicą Gmin Mszana Dolna i Rabka-Zdrój. Blisko 95,5 % powierzchni rezerwatu przyrody stanowi obszar Natura 2000 Luboń Wielki PLH120043. Przebieg granic obszaru Natura 2000 pokrywa się z przebiegiem granic rezerwatu przyrody (z wyłączeniem wydzielenia 316b, położonego poza obszarem Natura 2000). W związku z wykonanymi w 2015 r. przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Krakowie pomiarami geodezyjnymi (na potrzeby sporządzonego Planu Urządzania Lasu Nadleśnictwa Limanowa na lata 01.01.2016-31.12.2025) odwzorowanie granic wydzieleni leśnych, a tym samym granic rezerwatu przyrody „Luboń Wielki”, uległo na mapie uszczegółowieniu. Sytuacja ta skutkuje rozbieżnością w odwzorowaniu przebiegu krótkich odcinków granic obszaru Natura 2000 względem zmodernizowanego odwzorowania przebiegu granic rezerwatu przyrody, co zostało uwidocznione na mapach stanowiących załączniki nr 3, 6 i 10 do zarządzenia. Nie zmienił się natomiast rzeczywisty przebieg granic rezerwatu przyrody i obszaru Natura 2000 w terenie, a powierzchnia rezerwatu przyrody i obszaru Natura 2000 pozostała bez zmian. Powyższa sytuacja nasuwa konieczność przeprowadzenia korekty odwzorowania graficznego przebiegu granicy obszaru Natura 2000 Luboń Wielki PLH120043, względem zmodernizowanych pomiarów geodezyjnych dla Nadleśnictwa Limanowa.

Obszar Natura 2000 Luboń Wielki PLH120043, o powierzchni 33,63 ha, został zatwierdzony Decyzją Komisji Nr 2009/91/WE z dnia 12 grudnia 2008 r. (Dz. Urz. UE L 43/21 z dn. 13.02.2009 r.). Przedmiotami ochrony w obszarze są:

- żyzne buczyny (kod siedliska przyrodniczego 9130),
- środkowoeuropejskie wyżynne piargi i gołoborza krzemianowe (kod siedliska przyrodniczego 8150),
- jaskinie nieudostępnione do zwiedzania (kod siedliska przyrodniczego 8310).

Prace nad projektem planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Luboń Wielki”, z zakresem planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Luboń Wielki

PLH120043 rozpoczęły się w roku 2011, w ramach realizacji projektu pn. „Sporządzenie Planu ochrony dla rezerwatów przyrody „Lipowiec” i „Luboń Wielki”” finansowanego ze środków Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie na podstawie umowy nr B/038/11/27.

W planie ochrony opisano przyrodnicze i społeczne uwarunkowania realizacji celów ochrony rezerwatu, zidentyfikowano istniejące i potencjalne zagrożenia wewnętrzne i zewnętrzne rezerwatu oraz ich skutki, określono sposoby eliminacji zagrożeń lub ograniczania ich oddziaływań. Określono działania ochronne na obszarach objętych ochroną czynną na okres 20 lat obowiązywania planu, z podaniem rodzaju, zakresu, terminów i lokalizacji tych działań. Wskazane działania ochronne dla elementów przyrodniczych, będących przedmiotem ochrony w rezerwacie gwarantują, w perspektywie obowiązywania planu ochrony dla rezerwatu przyrody, osiągnięcie właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Luboń Wielki PLH120043.

W planie ochrony nie wyznaczono miejsc, które mogą być wyznaczone w planie ochrony na podstawie z art. 15 ust. 1 pkt. 4, 11, 14 i 16 ustawy o ochronie przyrody, tj. miejsc: udostępnionych do polowania; udostępnionych do palenia ognisk i wyrobów tytoniowych oraz używania źródeł światła o otwartym płomieniu; w których może być prowadzona działalność wytwórcza, handlowa i rolnicza; zbioru dziko występujących roślin i grzybów oraz ich części; połowu ryb i innych organizmów wodnych; wprowadzania psów. Miejsc tych nie wyznaczono ze względu na uwarunkowania środowiska przyrodniczego rezerwatu (brak zbiorników wodnych i cieków, ostoję zwierząt) oraz zagrożenia dla środowiska związane z tym rodzajem działalności człowieka.

W planie ochrony nie wskazano obszarów i miejsc udostępnionych dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych i sportowych. Ruch turystyczny, rekreacja i zajęcia edukacyjne odbywają się po szlaku turystycznym przebiegającym przez rezerwat, wyznaczonych zarządzeniem Nr 31/14 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 10 października 2014 r. Na prowadzenie badań naukowych lub podejmowanie działań związanych z celami sportowymi w rezerwacie wymagana jest zgoda Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie, w drodze indywidualnego zezwolenia na odstępstwa od zakazów obowiązujących w rezerwach przyrody, określonych w art. 15 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody.

W planie ochrony zawarto ustalenia do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gmin: Mszana Dolna, Rabka-Zdrój i Lubień – na granicy których znajduje się rezerwat przyrody „Luboń Wielki”¹⁾, a także planu zagospodarowania przestrzennego województwa małopolskiego, dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń zewnętrznych dla rezerwatu:

- ustalenie w brzmieniu: *„Szczególnej ochronie podlega rezerwat przyrody „Luboń Wielki”, utworzony i poszerzony Rozporządzeniem Nr 9/04 Wojewody Małopolskiego z dnia 28.04.2004 (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego Nr 95 poz. 1335), gdzie obowiązuje gospodarowanie zgodnie z planem ochrony rezerwatu.”* ma na celu zwrócenie uwagi na konieczność respektowania reżimu ochronnego rezerwatu przyrody „Luboń Wielki” na etapie planowania polityki przestrzennej właściwych terytorialnie gmin;

- ustalenie w brzmieniu: *„Należy chronić przed przekształceniem i zmianą dotychczasowego użytkowania tereny niezainwestowane, tj. obszary leśne (Ls) oraz*

tereny otwarte (polana) otaczające istniejące zabudowania Schroniska PTTK Luboń Wielki i radiowo-telewizyjnej stacji nadawczej na Luboniu Wielkim, położone w strefie 100 m od granicy rezerwatu przyrody „Luboń Wielki.” ma na celu ograniczenie antropopresji na środowisko rezerwatu przyrody, związanej głównie z oddziaływaniem niekontrolowanej turystyki i rekreacji oraz z prowadzoną gospodarką leśną, zarówno na gruntach Skarbu Państwa, jak i na gruntach prywatnych, otaczających rezerwat w strefie 100 m (obszar projektowanej otuliny rezerwatu);

- ustalenie w brzmieniu: *„Należy chronić przed przekształceniem i zmianą dotychczasowego użytkowania obszary korytarzy ekologicznych, łączące masyw Lubonia Wielkiego i rezerwat przyrody „Luboń Wielki” z ostojami przyrodniczymi w Gorcach i Beskidzie Wyspowym.”* ma na celu zapewnienie możliwości swobodnej migracji dziko występującym zwierzętom, w tym chronionym gatunkom dużych drapieżników (wilk *Canis lupus*, niedźwiedź *Ursus arctos*), w obrębie zidentyfikowanych korytarzy ekologicznych. Korytarze ekologiczne wskazano na podstawie opracowania *„Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce”* z 2005 roku, wykonanego w skali 1:50000 na zlecenie Ministerstwa Środowiska przez Zakład Badania Ssaków Polskiej Akademii Nauk (IBS PAN) w Białowieży (zespół pod kierownictwem prof. dr. hab. Włodzimierza Jędrzejewskiego). Przebieg korytarzy został zaktualizowany do skali 1:25000 przez IBS PAN w latach 2010-2011. Wykorzystane zostały również dane z projektu *„Budowa bazy danych o korytarzach ekologicznych w Małopolsce”* z 2012 r. oraz projektu *„Rozbudowa bazy danych o korytarzach ekologicznych w Małopolsce”* z 2013 r., realizowanych na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie. Ze względu na znaczne ograniczenie drożności miejsc migracji zwierzyny od pasma Lubonia Wielkiego w kierunku południowym – do rzeki Raby, korytarze ekologiczne w tym kierunku nie zostały wskazane. Powyższy zapis uszczegółowiono po uzyskaniu opinii od Rady Gminy Mszana Dolna, w której podniesiono kwestię rozległości wskazanych korytarzy ekologicznych oraz istniejących w granicach tych korytarzy obszarów zurbanizowanych i przeznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania gminy Mszana Dolna pod zabudowę, nadając mu następujące brzmienie: *„Należy dążyć do ochrony korytarzy ekologicznych, umożliwiających swobodną migrację zwierząt pomiędzy masywem Lubonia Wielkiego z rezerwatem przyrody „Luboń Wielki” oraz ostojami w Gorcach i Beskidzie Wyspowym, poprzez zachowanie użytkowania terenów zadrzewień, gruntów rolnych i gruntów leśnych położonych w obszarze korytarzy ekologicznych, w sposób nie powodujący ograniczenia możliwości swobodnej migracji zwierząt pomiędzy ww. ostojami.”* – zapis w tej formie wskazuje, że na etapie planowania polityki przestrzennej gminy należy dążyć do zachowania połączeń ekologicznych we wskazanych obszarach korytarzy ekologicznych, poprzez ochronę zadrzewień, w szczególności występujących wzdłuż cieków wodnych, terenów leśnych i gruntów rolnych (łąki, pola) przed zmianą użytkowania tych terenów oraz ich przekształcaniem, skutkującymi ograniczeniem swobodnej migracji zwierząt w tych obszarach, co nie stoi w sprzeczności z istniejącymi oraz przeznaczonymi w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego terenami zabudowanymi w Gminie Mszana Dolna, a także w gminach ościennych.

W planie ochrony nie było możliwości uwzględnienia wyników audytu krajobrazowego, o którym mowa w art. 20 ust. 1 pkt 6 ustawy o ochronie przyrody, w związku z art. 38a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2015 poz.1 99 ze zm.), ze względu na brak sporządzonego audytu krajobrazowego dla obszaru województwa małopolskiego.

Plan ochrony zawiera zakres planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 wymagany na podstawie art. 20 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody. Plan ochrony określa między innymi: zidentyfikowane istniejące i potencjalne zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000; cele działań ochronnych dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 możliwe do osiągnięcia w okresie obowiązywania planu ochrony rezerwatu; działania ochronne dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, ze wskazaniem obszarów ich wdrażania i podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie tych działań; działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 oraz realizacji celów działań ochronnych.

W planie ochrony wskazano działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o siedlisku *8310 jaskinie nieudostępnione do zwiedzania*, będącego jednym z przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000. W trakcie prowadzonych w 2011 r. prac terenowych nad projektem planu ochrony dla siedliska 8310 nie było opracowanej metodyki monitoringu oraz określonych parametrów stanu siedliska przyrodniczego i wskaźników specyficznej struktury i funkcji (metodyka monitoringu GIOŚ dla siedliska 8310 została opracowana w 2012 r.).

Nie wskazano na potrzebę sporządzenia planu ochrony dla obszaru Natura 2000, bowiem plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Luboń Wielki” z zakresem planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Luboń Wielki PLH120043 jest narzędziem wystarczającym do zapewnienia ochrony przedmiotom ochrony w obszarze Natura 2000.

Plan ochrony nie zawiera wskazań do zmian w dokumentach planistycznych, dotyczących eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, niezbędnych dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 Luboń Wielki PLH120043.

W związku z faktem, iż projekt planu ochrony rezerwatu przyrody zawiera w sobie zapisy zapewniające ochronę siedlisk przyrodniczych w obszarze Natura 2000 Luboń Wielki PLH120043, nie wymagał przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, o której mowa w Dziale IV ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 poz. 1235 ze zm.).

Zgodnie z art. 19 ust. 1a ustawy o ochronie przyrody zapewniono możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu, którego przedmiotem było sporządzenie projektu planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Luboń Wielki”, na zasadach określonych w art. 39 ust. 1 pkt. 1-5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. W dniu 07.07.2011 r. rozesłano do zainteresowanych stron (jednostki samorządu terytorialnego, PGL LP Nadleśnictwo Limanowa, organizacje pozarządowe i stowarzyszenia zajmujące się ochroną przyrody) ogłoszenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie znak: OP-I.6202.06.5.2011.MM informujące o przystąpieniu do sporządzenia projektu planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Luboń Wielki”; jednocześnie ogłoszenie w tej sprawie ukazało się w lokalnej prasie w dniu 22.07.2011 r. W okresie 07.12.2015 r. – 31.12.2015 r. ww. projekt zarządzenia podlegał wyłożeniu do publicznego wglądu. Obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie, znak: OP-I.6202.7.7.2015.MM, z dnia 07.12.2015 r. informujące o możliwości zapoznania się oraz składania uwag i wniosków do ww. projektu

zarządzenia do dnia 31.12.2015 r. było zamieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie Dyrekcji. Było także opublikowane w lokalnej prasie (Polskiej Gazecie Krakowskiej) z dnia 09.12.2015 r. W obwieszczeniu podano informację, gdzie można zapoznać się projektem zarządzenia, który był dostępny na stronie internetowej RDOŚ w Krakowie oraz w siedzibie RDOŚ w Krakowie. Ponadto obwieszczenie przekazano Urzędowi Gminy Mszana Dolna w dniu 07.12.2015 r. do wywieszenia na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu, w określonym w obwieszczeniu terminie do dnia 31.12.2015 r.

Podczas wyłożenia do publicznego wglądu, do projektu zarządzenia nie zgłoszono uwag i wniosków.

Zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, w dniu 07.12.2015 r. RDOŚ w Krakowie wystąpił do Rady Gminy Mszana Dolna o zaopiniowanie projektu planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Luboń Wielki” (data doręczenia 08.12.2015 r.). Rada Gminy Mszana Dolna zaopiniowała negatywnie projekt planu ochrony (Uchwała Nr XIX/180/2016 Rady Gminy Mszana Dolna z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie opinii projektu Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie w sprawie ustanowienia planu ochrony rezerwatu przyrody „Luboń Wielki”). Powyższa Uchwała Rady Gminy została podjęta po upływie 30 dni od dnia doręczenia projektu planu ochrony, o czym Rada Gminy poinformowała Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w Krakowie, pismem z dnia 07.01.2016 r. (data wpływu 12.01.2016 r.). Rada Gminy Mszana Dolna zaopiniowała negatywnie ww. projekt planu ochrony z uwagi na rozległość obszaru korytarzy ekologicznych, wskazanych w Załączniku Nr 4 do zarządzenia, obejmujących na obszarze gminy Mszana Dolna obok obszarów leśnych, terenów zadrzewień i gruntów rolnych również tereny zurbanizowane i tereny przeznaczone pod zabudowę w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego tej gminy. Jednocześnie Rada Gminy Mszana Dolna nie wniosła zastrzeżeń do pozostałych zapisów projektu planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Luboń Wielki”. Pomimo niedotrzymania ustawowego terminu, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie wziął pod uwagę opinię Rady Gminy Mszana Dolna, uszczegóławiając zapis projektu planu ochrony, który dotyczy zapewnienia należytej ochrony (na etapie planowania polityki przestrzennej Gminy) dla swobodnej migracji zwierząt pomiędzy masywem Lubonia Wielkiego, w którego szczytowej partii położony jest rezerwat przyrody „Luboń Wielki”, a innymi ostojami przyrodniczymi w Gorcach i Beskidzie Wyspowym. Powyższy zapis otrzymał brzmienie: *„Należy dążyć do ochrony korytarzy ekologicznych, umożliwiających swobodną migrację zwierząt pomiędzy masywem Lubonia Wielkiego z rezerwatem przyrody „Luboń Wielki” oraz ostojami w Gorcach i Beskidzie Wyspowy, poprzez zachowanie użytkowania terenów zadrzewień, gruntów rolnych i gruntów leśnych położonych w obszarze korytarzy ekologicznych, w sposób nie powodujący ograniczenia możliwości swobodnej migracji zwierząt pomiędzy ww. ostojami.”*

Zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, w dniu 07.12.2015 r. RDOŚ w Krakowie wystąpił do Rady Gminy Lubień o zaopiniowanie projektu planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Luboń Wielki” (data doręczenia 08.12.2015 r.). Rada Gminy Lubień zaopiniowała negatywnie projekt planu ochrony (Uchwała Nr XIII/96/2015 Rady Gminy Lubień z dnia 18 grudnia 2015 r. w sprawie zaopiniowania projektu planu ochrony rezerwatu przyrody „Luboń Wielki”). Powyższa uchwała nie zawierała uzasadnienia, jednakże z informacji uzyskanych od Przewodniczącego Rady Gminy Lubień wynika, że przesłanką dla negatywnej opinii Rady były zapisy § 6 projektu planu ochrony zawierające ustalenia do studium uwarunkowań i kierunków

zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gmin: Mszana Dolna, Rabka-Zdrój, Lubień, planu zagospodarowania przestrzennego województwa małopolskiego, dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń zewnętrznych dla rezerwatu, w szczególności zapisy wskazujące na konieczność zapewnienia należytej ochrony dla powiązań ekologicznych rezerwatu z innymi ostojami (korytarze ekologiczne) oraz ochrony bezpośredniej strefy wokół rezerwatu przyrody (bufor 100 m), przed przekształceniem terenów leśnych oraz terenów otwartych (polana). Rada Gminy Lubień wydając opinię wzięła pod uwagę położenie gruntów leśnych należących do osób fizycznych – mieszkańców gminy, w wyznaczonej 100-u metrowej szerokości strefie ochronnej (projektowana otulina rezerwatu przyrody), a także rozległość wskazanych w Załączniku Nr 4 obszarów korytarzy ekologicznych, w obrębie których znalazły się również tereny zurbanizowane. W związku z tożsamą uwagą Rady Gminy Lubień i Rady Gminy Mszana Dolna, odnośnie rozległego obszaru wskazanych korytarzy ekologicznych, zapis odnoszący się do konieczności zachowania ich drożności dla swobodnej migracji zwierząt został uszczegółowiony, jak zacytowano powyżej, w sposób jednoznacznie interpretujący intencję jego wprowadzenia w ramach ustaleń do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gmin: Mszana Dolna, Rabka-Zdrój, Lubień, planu zagospodarowania przestrzennego województwa małopolskiego, dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń zewnętrznych dla rezerwatu. Z kolei zapis projektu planu ochrony wskazujący na konieczność ochrony obszarów niezainwestowanych w bezpośrednim sąsiedztwie rezerwatu (strefa 100 m) jest oczywisty i nie wymaga uszczegółowienia jego interpretacji – oczywistym faktem jest, że w celu właściwej ochrony środowiska przyrodniczego rezerwatu przyrody „Luboń Wielki” tereny sąsiadujące bezpośrednio z tym rezerwatem nie mogą ulec przekształceniom mogącym skutkować pogorszeniem stanu ochrony przedmiotów ochrony rezerwatu, tj. powinno zostać zachowane dotychczasowe użytkowanie i zagospodarowanie terenu, a gospodarka leśna powinna być prowadzona w oparciu o uzgodniony i zatwierdzony Plan Urządzenia Lasu (grunty PGL Lasów Państwowych) i Uproszczony Plan Urządzenia Lasu (grunty należące do osób fizycznych).

Zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, w dniu 07.12.2015 r. RDOŚ w Krakowie wystąpił do Rady Miejskiej w Rabce-Zdroju o zaopiniowanie projektu planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Luboń Wielki” (data doręczenia 08.12.2015 r.). Rada Miejska w Rabce-Zdroju zaopiniowała negatywnie projekt planu ochrony (Uchwała Nr XVII/128/15 Rady Miejskiej w Rabce-Zdroju z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie zaopiniowania projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Luboń Wielki”). Rada Miejska w Rabce-Zdroju w uzasadnieniu swojej opinii kwestionuje funkcjonowanie wskazanych w Załączniku Nr 4 do zarządzenia korytarzy ekologicznych, a także kwestionuje możliwość wprowadzenia w projekcie planu ochrony dla rezerwatu przyrody ustaleń do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego czy planu zagospodarowania przestrzennego województwa małopolskiego, w zakresie wykraczającym poza granice rezerwatu przyrody, w sytuacji gdy zapisy te mają kluczowe znaczenie dla zachowania powiązań ekologicznych rezerwatu z innymi ostojami przyrody, poprzez zapewnienie drożności korytarzy ekologicznych. Należy zwrócić uwagę, że korytarz ekologiczny (zgodnie z definicją kreśloną w art. 5 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody) stanowi obszar umożliwiający migrację roślin, zwierząt lub grzybów – jego sprawne funkcjonowanie zależne jest

zatem od ciągłości obszarów leśnych, zadrzewień lub gruntów rolnych (łąki, pola) pozbawionych barier, które umożliwiają swobodną migrację pomiędzy ostojami przyrodniczymi, przy czym odnosi się to głównie do zwierząt, dla których fizycznie można wskazać przebieg korytarzy ekologicznych. Należy zauważyć, że do głównych barier dla swobodnej migracji zwierząt należy głównie zmiana użytkowania gruntów leśnych, zadrzewień i gruntów rolnych na cele budowlane i pod inwestycje drogowe (zwarta zabudowa, trwałe grodzenie terenu, drogi, kolej itp.). Zgodnie z art. 20 ust. 3 pkt 7 ustawy o ochronie przyrody plan ochrony dla rezerwatu przyrody zawiera „ustalenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów zagospodarowania przestrzennego województw oraz planów zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych.” Oczywistym faktem jest, że zapewnienie powiązań ekologicznych (zachowanie korytarzy ekologicznych) rezerwatu przyrody z innymi ostojami przyrodniczymi jest działaniem dotyczącym eliminacji zagrożenia zewnętrznego dla rezerwatu, jakim mogłoby być uniemożliwienie swobodnej migracji zwierząt pomiędzy ostojami i rezerwatem, a w przypadku rezerwatu przyrody „Luboń Wielki” dotyczy to tak ważnych gatunków jak niedźwiedź brunatny (*Ursus arctos*) czy wilk (*Canis lupus*). Jednocześnie zgodnie z §12 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, twórców i składników przyrody (Dz. U. z 2005 r., Nr 94 poz. 794): „Zakres ustaleń do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów zagospodarowania przestrzennego województw oraz planów zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczących eliminacji lub ograniczenia zagrożeń zewnętrznych, o których mowa w art. 20 ust. 3 pkt 7 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w zależności od zakresu tych dokumentów, wynika z potrzeb ochrony przyrody i walorów krajobrazowych i obejmuje w szczególności: pkt 2) utrzymanie korytarzy ekologicznych łączących park narodowy lub rezerwat przyrody z otoczeniem, w tym kształtowanie obiektów infrastruktury w sposób umożliwiający migrację roślin, zwierząt lub grzybów;”. W związku z powyższym należało uznać, że opinia Rady Miejskiej w Rabce-Zdroju o przekroczeniu upoważnień ustawowych i naruszeniu treści art. 20 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, poprzez wprowadzenie w projekcie planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Luboń Wielki” zapisów §6 pkt 3, nie znajduje uzasadnienia. Wskazany w Załączniku Nr 4 do zarządzenia obszar korytarza ekologicznego obejmuje, w obszarze Gminy Miejskiej Rabka-Zdrój, masyw Lubonia Wielkiego, w przeważającej części zalesionego, z pojedynczymi polanami śródleśnymi oraz łąkami i polami uprawnymi na obrzeżach kompleksów leśnych – na polanach tych istnieje pojedyncza, rozproszona zabudowa zagrodowa (np. przysiółki Surówka, Krzysie), nie stanowiąca obecnie bariery migracyjnej dla zwierząt.

Regionalna Rada Ochrony Przyrody w Krakowie pozytywnie zaopiniowała projekt zarządzenia na posiedzeniu w dniu 27.11.2014 r. (Uchwała nr 4/14 RRPOP w Krakowie).

Wojewoda Małopolski dokonał uzgodnienia zarządzenia w piśmie z dnia 19 kwietnia 2016 r. znak: KN.710.6.2016.

¹⁾ Rezerwat przyrody „Luboń Wielki” położony jest w całości na terenie gminy Mszana Dolna. Północna granica rezerwatu pokrywa się z granicą gmin Mszana Dolna i Lubień, natomiast zachodnia granica

rezerwatu pokrywa się z granicą gmin Mszana Dolna i Rabka Zdrój.